

MBS014

ARIEL HUNGARY - BIBLIATANÍTÁSOK

MIÉRT KELLETT A MESSIÁSNAK MEGHALNIA?

Dr. Arnold Fruchtenbaum

ARIEL
HUNGARY
bibliatanitasok.hu

BIBLIATANITASOK@GMAIL.COM

Tartalomjegyzék

I. AZ ÓSZÖVETSÉG SZERINT

II. AZ ÚJSZÖVETSÉG SZERINT
KÖVETKEZTETÉS

III. ZSIDÓ KIFOGÁSOK JÉZUSSAL SZEMBEN

A. Milyen Istened van?

B. Jézus nem hozott békét

C. Teológiai ellenvetések

És csaknem minden vérral tisztítatik meg a törvény szerint, és vérontás nélkül nincsen bűnbocsánat. Zsidókhöz írt levél 9:22

Mivel a Messiás halálának elve annyira idegen a modern judaizmus számára, – bár egykor a judaizmus része volt –, választ kell adnunk arra a kérdésre, hogy „Miért kellett a Messiásnak meghalnia?”. E kérdés megválaszolásakor egy másik kérdés is felmerül, mégpedig: „Hogyan történik a megváltás?”

Ha létezik téma, amely meghatározó az egész Írás folyamán, akkor az a vér általi megváltás témája.

I. AZ ÓSZÖVETSÉG SZERINT

A megváltás akkor vált szükségessé, amikor a bűn belépett az emberi szférába, és elválasztotta az embert Istentől. Amikor Ádám és Éva elkövették az első engedetlen tettet, belépett a bűn és elválasztotta őket Istentől. Attól a ponttól kezdve az ember és Isten között fennálló elválasztás áthidalása a vér lett. Az elválasztás megszüntetése a megváltás. A történelem során, amikor Isten az ő népével törődött, a megváltás mindig vér által történt.

A vér a megváltás részeként a bűnnel egyidőben jelenik meg az Írásban, mivel a bűn eljövetele előtt nem volt szükség a vérré.

I. Mózes 3:21-ben azt olvashatjuk, hogy amint az embert kitiltották az Éden kertjéből: *csinálja az Úr Isten (Jehova) Ádámnak és az ő feleségének bőr ruhákat, és felöltöztetie őket.*

A bőrök állatbőrök voltak. Azt a mezítelenséget, amit a bűn leleplezett, el kellett fedni. Ám ennek betakarásához számos állat halálára volt szükség, így a történelem folyamán először vért ontottak. Innen ered a héber engesztelés szó is, amelynek jelentése „betakarás”.

Az első ember pár fiai hamar megtanulták vér szükségességéről szóló tanítást. Káin és Ábel számára elérkezett az idő, hogy áldozataikat Isten elé vigyék (I. Mózes 4:3-16). Káin a mezőn végzett munkájának gyümölcseit ajánlotta fel áldozatul. A felajánlás tehát zöldség volt, amiben nincs vér. Ábel véráldozatot hozott a nyájából. Amikor Isten megítélte a kétfajta áldozatot Káinét elutasította, Ábelét viszont elfogadta. A tanulság ez volt: az egyén nem járulhat Isten elé a saját maga választotta módon. Az ember vétkezett, ő sértette meg a szent Istent, és Istennek kell megbocsátania. Ezért nem az ember választja meg a megbocsátás módját, hanem Isten, és ő a vért választotta. Káin saját módján próbált Istenhez járulni, de Isten ezt elutasította. Ábel az Isten által megparancsolt utat választotta, és áldozatát Isten elfogadta.

A bibliai történelem kibontakozása során látjuk, hogy az Istennek kedves emberek mind a vér által járultak hozzá. Amikor Noé elhagyta a bárkát, azonnal véráldozatot mutatott be. Őt a zsidó történelem számos nagy alakja követte: Ábrahám, Izsák, Jákob – akik mind ügyeltek arra, hogy véren keresztül járuljanak Istenhez. Amikor Mózes a Sínai-hegyen megkapta a törvényt a vér, mint a szabadítás módja áthatotta az egész törvényt, mind a 613 parancsolatot.

A törvény egészére vonatkozó összefoglaló kijelentést látunk Mózes harmadik könyvében, III. Mózes 17:11-ben: *Mert a testnek élete a vérben van, én pedig az oltárra adtam azt néktek, hogy engesztelésül legyen a ti életetekért, mert a vér a benne levő élet által szerez engesztelést.*

Elmondhatjuk, hogy az egész törvénynek ez az egy kijelentés áll a középpontjában. Az Isten által adott törvényben voltak parancsolatok, amelyeknek engedelmeskedni kellett. Az engedetlenség bűn

volt. Ha valaki engedetlen volt, a bűnéért vér által kellett engesztelést szereznie. Mózes harmadik könyve elején részletesen elmagyarázza a különböző véráldozatokat, amelyeknek ugyanaz volt a céljuk, hogy a zsidó ember megfelelően viszonyuljon Istenhez.

Izrael mind a hét ünnepéhez: a pászkához (pészah), a kovásztalan kenyér ünnepéhez, az első zsenge ünnepéhez, a pünkösdhöz (hetek ünnepe), a kürtzengés ünnepéhez, az engesztelés napjához és a sátoros ünnephez is szükség volt a vérre. A III. Mózes 16 nagy részletességgel írja le a jóm kippúr, vagyis engesztelés napi szertartást, ahol pontos utasításokat ad a vér kiontására, amely az egész zsidó nép bűneiért szerez engesztelést. A szent sátor és a templom is azért épült, hogy az emberek bűneinek engeszteléséhez szükséges véráldozat kiontását meggyorsítsa és hatékonyvá tegye. A szentek szentjébe – ahol Isten sekina dicsősége, Isten jelenlétének látható megnyilvánulása lakozott -, évente egyszer kizárólag egyetlen ember, a főpap mehetett be. Ahhoz, hogy a főpap bemehessen, a jóm kippúri áldozat vérével magával kellett vinnie, és azt a törvényt tartalmazó szövetség ládájára kellett hintenie.

Ezt III. Mózes 16:15-17 írja le részletesen: *És ölje meg a bűnéért való áldozati bakot, a mely a népé, és vigye be annak vérével a függönyön belül, és úgy cselekedjék annak vérével, a mint a tuloknak vérével cselekedett: hintse ugyanis azt a fedélre és a fedél elé. Így szerezzen engesztelést a szenthelynek Izrael fiainak tisztátalanságai és vétkei miatt; mindenféle bűnei miatt; így cselekedjék a gyülekezet sátorával is, a mely közöttük van, az ő tisztátalanságaik közepette. Senki se legyen a gyülekezet sátorában, a mikor bemegy a szenthelybe, hogy engesztelést szerezzen, egészen az ő kijöveteléig; és végezzen engesztelést magáért, háza népéért, és Izraelnek egész gyülekezetéért.*

Ez az elv fennmaradt az ószövetségi időszak végéig. Ám az egyén számára ez terhet jelentett. A véráldozatokat évről-évre a jeruzsálemi templomban kellett elvégezni. Azoknak a zsidóknak, akik több kilométerre laktak Jeruzsálemtől, fáradtságos volt minden évben felmenni Jeruzsálembe, hogy bűneik engeszteléséül áldozatot mutassanak be az Úrnak. Csak egy maréknyi hűségese ember tette meg mindezt a terhek ellenére is, akikre a próféták maradékként utaltak, és akik szerették Istent és az ő törvényét.

A többiek az otthonaikhoz közelebb eső hegyekre és magaslatokra épített oltárokon mutatták be áldozataikat. Ám ezeknél a rivális oltároknál nem történt meg az engesztelés, így Isten prófétái folyamatosan tiltakoztak a gyakorlatuk ellen, és kárhoztatták elhajlásukat Isten törvényétől. Sokan nem tanulták meg a káini leckét, hogy az egyén nem járulhat az általa választott módon Istenhez bűnei bocsánatáért, csak azon a módon, ahogyan azt Isten választotta.

Ézsaiás próféta volt az első, aki felcsillantotta a reményt, hogy egy nap az évenkénti teher megszűnik. Ézsaiás 53-ban Isten kijelentette, hogy a szenvedő szolga, a Messiás lesz az áldozat a bűnökért.

Ézsaiás 53:10-11-ben ezt olvassuk: *És az Úr akarta őt megrontani betegség által; hogyha önlelkét áldozatul adja, magot lát, és napjait meghosszabbítja, és az Úr akarata az ő keze által jó szerencsés lesz. Mert lelke szenvedése folytán látni fog, és megelégszik, ismeretével igaz szolgám sokakat megigazít, és vétkeiket ő viseli.*

Ézsaiás 53 lényege alapvetően ez: a mózesi törvényben az állatáldozatok szándékuk szerint csak időlegesek voltak, átmeneti megoldásként. Isten szándéka az volt, hogy legyen egy végleges véráldozat, és ez az áldozat maga a Messiás.

Ezért használja Ézsaiás 53 ugyanazt a megfogalmazást, szófordulatot és hangsúlyt, mint Mózes III. könyve. A 10. vers második felében például ezt a kifejezést látjuk: *önlelkét áldozatul adja*. Ez a megfogalmazás az áldozás elvéről szól, és ugyanezek a szavak szerepelnek a mózesi törvényben is.

A 11. vers második felében ezt olvassuk: *ismeretével igaz szolgám sokakat megigazít, és vétkeiket ő viseli.*

Ezeket az áldozatról szóló szavakat nem csupán az ószövetségi törvényben látjuk, hanem III. Mózes 16-ban pontosan ugyanezekről a kifejezésekről olvassuk. Ez a fejezet kifejti és megmagyarázza mindazokat a részleteket, amelyek a jóm kippúr, az engesztelés napi áldozatra vonatkoznak.

Messiásnak tehát azért kellett meghalnia, hogy egyszer s mindenkorra biztosítsa a bűnért való véráldozatot. A zsidókra többé nem nehezedett az évenkénti áldozás terhe. Az egyénnek csak annyit kell tennie, hogy elfogadja önmagára vonatkoztatva a Messiás halálát, és megbocsáttatnak a bűnei. A Messiásnak azért kellett meghalnia, hogy engesztelést szerezzen, hiszen a vér által történik a megváltás.

Ézsaiás 53-nak ebben a két versében egy másik kulcsfontosságú dolgot találunk. A 11. vers második fele így szól: *ismeretével igaz szolgám sokakat megigazít, és vétkeiket ő viseli.*

A héber szöveg szó szerinti fordításban így hangzik: „az ő ismerete miatt igaz szolgám sokakat megigazít”. Az *ismeret* héber szó, tapasztalati tudást, nem pusztán a fejben meglévő ismeretet jelent. Ez a szívben lévő vagy a hitbeli ismeret. Azokat, akik ezt a szolgálót hitben ismerik, „az ő ismerete miatt”, vagyis annak tudatában, hogy ő meghalt a bűneinkért, - nem pedig „önmaga ismeretével” -, tehát ennek a hitbeli ismeretnek az eredményeként ő *megigazít* minket. A megigazítás azt jelenti, hogy „igaznak nyilvánít, igaznak hirdet ki”. Nem lehet minket igaznak nyilvánítani, ha a bűneinkért nincs engesztelés. A bűneinkért csakis a vér kiontása képes engesztelést szerezni; s a Messiás vére az a végső vér, amely áldozatul szolgál.

II. AZ ÚJSZÖVETSÉG SZERINT

Az Újszövetségben a Zsidókhöz írt levél az Ószövetségben Mózes III. könyvének a párja. Ahhoz, hogy megérthessük a Zsidókhöz írt levelet, először Mózes III. könyvét kell megértenünk. Ahogyan Mózes III. könyvének is van egy központi verse a 17. fejezet 11-es, amely köré a teljes könyv és a törvény összpontosul, a Zsidókhöz írt levél is ugyanazt a lényegyet emeli ki központi versében, a 9:22-ben: *És csaknem minden vérrel tisztított meg a törvény szerint, és vérontás nélkül nincsen bűnbocsánat.*

A III. Mózes 17:11-ben szereplő elv szerint a vér szerez engesztelést a léleknek (életnek). Az Újszövetség bár más szavakat használ, ugyanezt az üzenetet közvetíti, miszerint *vérontás nélkül nincsen bűnbocsánat.* Mindent a vér tisztít meg.

A Zsidókhöz írt levelet egy zsidó hívő írta az Izraelben lévő messiási gyülekezetek csoportjának. Mózes III. könyvének témáját és Ézsaiás próféciáját folytatja, hogy megmutassa a Messiás áldozatának magasabb rangúságát. Számos fejezet utal erre. Figyeljük meg, ahogy a szerző egészen biztosan két dologra támaszkodik: először is Mózes III. könyvére és az állatáldozatokra, másodsor pedig Ézsaiás 53-ra, melyben a Messiás a végső áldozat.

A Zsidókhöz írt levél 2:16-18-ban ezt olvassuk: *Mert nyilván nem angyalokat karolt fel, hanem az Ábrahám magvát karolta fel. Annakokáért mindenestől fogva hasonlatosnak kellett lennie az atyafiakhoz, hogy könyörülő legyen és hív főpap az Isten előtt való dolgokban, hogy engesztelést szerezzen a nép bűneiért. Mert a mennyiben szenvedett, ő maga is megkísértetvén, segíthet azokon, a kik megkísértetnek.*

Ez a rész kifejezi, hogy a Messiás zsidóként jött el, és minden olyan problémán átment, amelyen egy zsidónak át kell mennie ahhoz, hogy könyörülő és együtt érző főpap legyen. A Messiás azért jött el zsidóként, hogy ő is a törvény alatt éljen és magára vegye a törvény terhét. Nyilvánvalóan

képes volt együtt érezni a törvény alatti zsidó állammal.

Egy másik központi rész a Zsidókhoz írt levél 4:14-15: *Lévén annakokáért nagy főpapunk, a ki áthatolt az egeken, Jézus, az Istennek Fia, ragaszkodjunk vallásunkhoz. Mert nem oly főpapunk van, a ki nem tudna megindulni gyarlóságainkon, hanem a ki megkísértetett mindenekben, hozzánk hasonlóan, kivéve a bűnt.*

Ez a rész továbbfejleszti a fentieket, miszerint Jesua (Jézus) együtt érző főpap, mivel megérti, amin az emberek keresztülmennek, hiszen ő maga is megtapasztalta mindezeket.

Zsidókhoz írt levél 7:22-25: *Annyiban jobb szövetségnek lett kezesévé Jézus. És amazok jóllehet többen lettek papokká, mert a halál miatt meg nem maradhattak: De ennek, minthogy örökké megmarad, változhatatlan a papsága. Ennekokáért ő mindenképen idvezítheti is azokat, a kik ő általa járulnak Istenhez, mert mindenha él, hogy esedezték érettök.*

Ez a rész a Messiás papságának magasabb rangúságára utal azáltal a tény által, hogy a többi pap mind halandó. Egy főpap szolgált, ám előbb vagy utóbb meghalt, s egy új főpapot kellett választani, hogy a folyamatosság fennmaradjon. A régi papság hátrányát az élet-halál körforgása okozta. A Messiás papságának magasabb rangúsága abban mutatkozik meg, hogy az örökké megmarad. Jézus feltámadt és emiatt örökké főpap marad.

A lévitai rendszer egy másik hiányosságát a Zsidókhoz írt levél 7:26-27-ben találjuk: *Mert ilyen főpap illet vala minket, szent, ártatlan, szeplőtelen, a bűnösöktől elválasztott, és a ki az egeknél magasságosabb lőn, akinek nincs szüksége, mint a főpapoknak, hogy napról-napra előbb a saját bűneiért vigyen áldozatot, azután a népeiért, mert ezt egyszer megcselekedte, maga-magát megáldozván.*

Ez a rész arra utal, hogy az áldozatokat napról-napra és évről-évre kellett bemutatni. A Messiás azonban egyszer s mindenkorra szóló áldozat volt a bűnért. Ez történt akkor, amikor Jézus eljött és felajánlotta a saját véréet engesztelésül a bűnért.

A papság régi rendje szerint a főpapnak először saját bűneiért kellett áldozatot bemutatnia és vért ontania, mielőtt a nép bűneinek engeszteléséért mutatott be áldozatot és ontott vért. Mivel Jesua büntelen volt, ezért neki nem kellett előbb engesztelést szereznie saját bűneiért, hanem saját vérével engesztelést szerzett mindazoknak, akik elfogadják azt. Természetesen az egész világ számára engesztelést szerzett, ám az engesztelés csak azokra vonatkozik, akik hisznek.

A lévitai papság első hátránya tehát az volt, hogy a papok előbb-utóbb meghaltak. A régi rendszer második hátránya az volt, hogy az áldozatokat évről-évre be kellett mutatni. A harmadik hátránya az volt, hogy a földi papnak először saját bűneiért kellett engesztelést szereznie, mielőtt bárki más bűnéért engesztelést szerzett volna. Ám Jézus a Messiás általi papságban mind a három hátrány megszűnt.

Először, mivel Jézus a feltámadás miatt örökké él, a papság folyamatossága zavartalan.

Másodszor, a Messiás ártatlan vére miatt a vérontás egyszeri volt. Jesuának soha többé nem kell a véréet ontania. A mózesi törvénnyel szemben tehát egy újabb, egyértelmű előnyt jelent az, hogy a Messiás áldozatát nem kell megismételni, az *egyszer s mindenkorra* szól.

A harmadik helyzet abból a tényből adódik, hogy az ószövetségi rendszerben a földi papnak először a saját bűneiért kellett engesztelést szereznie. Ám a Messiással más a helyzet, mivel a mi Messiásunk büntelen. Jesuának nem kell először a saját bűneiért áldozatot bemutatnia, mielőtt mások bűneiért mutatna be áldozatot. Más szóval, a mi főpapunk büntelen pap, ám a lévitai papság bűnös papokból állt.

A Zsidókhoz írt levélben az a kérdés, hogy miért kellett a Messiásnak meghalnia, szigorúan

összhangban áll Mózes harmadik könyvének követelményeivel és Ézsaiás 53 reményével. Az ószövetségi reménység az Újszövetségben a Messiás halálával teljes mértékben beteljesedett.

Zsidókhöz írt levél 9:11-15 rámutat a Messiás magasabb rangúságára minden egyéb áldozattal szemben: *Krisztus pedig megjelenvén, mint a jövődő javaknak főpapja, a nagyobb és tökéletesebb, nem kézzel csinált, azaz nem e világból való sátoron keresztül, és nem bakok és tulkok vére által, hanem az ő tulajdon vére által ment be egyszer s mindenkorra a szentélybe, örök váltságot szerezve. Mert ha a bakoknak és bikáknak a vére, meg a tehén hamva, a tisztátalanokra hintetvén, megszentel a testnek tisztaságára: Mennyivel inkább Krisztusnak a vére, aki örökké való Lélek által önmagát áldozta fel ártatlanul Istennek: megtisztítja a ti lelkiismereteket a holt cselekedetektől, hogy szolgáljatok az élő Istennek. És ezért új szövetségnek a közbenjárója ő, hogy meghalván az első szövetségbeli bűnök váltságáért, a hivatottak elnyerjék az örökkévaló örökségnek ígértét.*

Az állatáldozatokkal szemben Jézus áldozata örök szabadulást szerzett az átmeneti engesztelés helyett. Ez a negyedik különbség a két rendszer között.

Ráadásul, a zsidó ember még az állatáldozatok után is tudatában volt bűnének. Ám a Jézus áldozatába vetett hit együtt jár a bűnös lelkiismerettől való teljes megtisztulással. Ez az ötödik ellentét.

Zsidókhöz írt levél 9:28 így ír: *Azonképpen Krisztus is egyszer megáldoztatván sokak bűneinek eltörlése végett, másodszor bűn nélkül jelen meg azoknak, a kik őt várják idvességökre.*

Ez a rész megvilágítja a Messiás szolgálatának kettős szerepét. Jesua először is azért jött, hogy bűnért való áldozat legyen az emberekért, ahogyan azt az Ézsaiás 53-ban szereplő a szenvedő szolgáló is tette. A szenvedő szolgáló volt az, aki sokak bűnét hordozta, Jesua pedig ezt tette a halálán keresztül. A vers ezután elmondja, hogy Jesua *másodszor is eljön*, ám ezúttal más céllal. Az első eljövétel célja az volt, hogy meghaljon a bűnökért. A második eljövétel célja az lesz, hogy megalapítsa a messiási királyságot.

Zsidókhöz írt levél 10:1-4 ismét ellentétbe állítja az állatáldozatokat és Jézus véráldozatát: *Minthogy a törvényben a jövődő jóknak árnyéka, nem maga a dolgok képe van meg, ennél fogva azokkal az áldozatokkal, a melyeket esztendőnként szünetlenül visznek, sohasem képes tökéletességre juttatni az odajárulókat; Különben megszűnt volna az áldozás, mivelhogy az egyszer megtisztult áldozók többé semminemű büntudattal nem bírtak volna. De azok esztendőnként bűnre emlékeztetnek. Mert lehetetlen, hogy a bikák és bakok vére eltörlje a bűnöket.*

Az állatáldozatokat évről-évre meg kellett ismételni. Bár az áldozatok átmeneti engesztelést szereztek, nem gondoskodtak a bűnök végleges megbocsátásáról. Az éves áldozatok inkább a bűneire emlékeztették a zsidó embert, hiszen tudta, hogy jövőre egy újabb áldozatot kell bemutatnia a bűneiért. A *büntudat* nagyon is jelen volt bennük. Ám Jézus áldozata egyszer s mindenkorra szól, melyet soha nem kell megismételni. Jézus áldozatának elfogadása nem átmeneti engesztelést szerez, hanem végleges megbocsátást. Ha valaki elfogadja Jesua helyettesítő halálát a bűneiért, őt már nem emlékeztetik folyamatosan a bűnére, hanem teljesen megtisztul. Jesua áldozata ezért magasabb rangú, mint a régi rendszer állatáldozatai.

Az utolsó részt Zsidókhöz írt levél 10:10-14-ben találjuk: *Amely akarattal szenteltettünk meg egyszer s mindenkorra, a Jézus Krisztus testének megáldozása által. És minden pap naponként szolgálatban áll és gyakorta viszi ugyanazokat az áldozatokat, amelyek sohasem képesek eltörleni a bűnöket. Ő azonban, egy áldozattal áldozván a bűnökért, mindörökre üle az Istennek jobbjára, várván immár, míg lábainak zsámolyául vettetnek az ő ellenségei. Mert egyetlenegy áldozatával örökre tökéletessé tette a megszenteltek.*

Ez a rész is arra mutat rá, hogy a főpaprak naponta kellett áldozatokat bemutatnia, és a munkája

soha nem ért véget. A főpapról alkotott kép „álló” ember képe, jelezvén azt, hogy soha nem végezte be szolgálatát. Ám Jézus, aki egyszer s mindenkorra szóló áldozatként ajánlotta fel önmagát, *ült az Istennek jobbjára*, ezzel is megmutatva, hogy az ő munkája teljes. Ráadásul az állatáldozatok csak átmeneti engesztelést szereztek, de soha nem vették el véglegesen a bűnöket. Azok azonban, akik elfogadják Jézus áldozatát, a Messiás *örökre tökéletessé tette* és bűneiket véglegesen elvette.

Az Újszövetség szerint tehát a „miért kellett a Messiásnak meghalnia” kérdésre adott válasz kettős: először is azért, hogy beteljesüljön az összes ószövetségi prófécia és követelmény, másodszor pedig azért, hogy végleges engesztelést szerezzen, ne csak átmenetit.

KÖVETKEZTETÉS

Mind az Ó-, mind pedig az Újszövetség következtetése az, hogy a megváltás vér által történik, és az állandó, végleges véráldozatnak magának a Messiásnak kellett lennie. Az Ószövetség szerint ezért kellett a Messiásnak meghalnia, és pontosan ezért halt meg Jesua az Újszövetség szerint. Az Újszövetségben soha nem az volt a lényeg, hogy ki ölte meg Jesuát, hiszen a Messiásnak meg kellett halnia. Ez a kérdés csak évekkel később merült fel, amikor az antiszemiták kifogásokat kerestek a zsidók üldözésére. Az Újszövetségben az egyetlen lényegi dolog az, hogy az egyén elfogadja-e Jesua helyettesítő áldozatát önmagára nézve.

III. ZSIDÓ KIFOGÁSOK JÉZUSSAL SZEMBEN

A. Milyen Istened van?

Jézus messiási mivoltával szembeni zsidó kifogások közül az egyik a szűztől való születés, valamint Jézus halálból való feltámadásának kérdése. Ám a valódi kérdés nem az ezzel a két ténnyel szemben állított kifogás. A tényleges kérdés az, hogy milyen Istenben hiszünk. A kérdés nem az, hogy „lehetséges-e egyáltalán a szűztől való születés?”, vagy nem az, hogy „lehetséges-e a halálból való feltámadás?”. Kizárólag emberi szemszögből nézve ezek nem lehetségesek. A valódi kérdés az, „vajon Isten képes-e ilyet tenni?” Ha nem, akkor nem igazán nevezhető Istennek. Ám Isten az Isten, és mindazzal együtt amit ez a név magával hordoz, magában foglal, vagy jelent, megtehet bármit, amit csak akar. Isten számára az egyetlen lehetséges korlátozás csupán az, amit önmaga szab magára.

Ha Isten mindenható, akkor a szűztől való születést és a feltámadást könnyedén megteheti. Hihetetlen következetlenségre utal az, hogy elfogadják, hogy Isten teremtette az eget és a földet, ugyanakkor kétségbe vonják azon képességét, hogy létrehozhatta a szűztől való születést. Ha képes megteremteni a hatalmas és csodálatos világegyetemet, s egy egyedülálló sejt minden komplexitását, a szűztől való születés és a feltámadás igazán egyszerű ügynek számít. Annak a zsidónak, aki hisz Istenben, nincs oka kétségbe vonni a szűztől való születést. Az igazi kérdés inkább az, hogy ez „Jesua születésekor történt-e meg”? Az Ószövetség szerint a szűztől való születés a Messiással történik meg. Az Újszövetség pedig állítja, hogy ez Jesuával meg is történt.

B. Jézus hozott nem békét

A leggyakrabban hallott kifogás Jézus messiási mivoltával kapcsolatban ez: Jézus nem lehet a Messiás, hiszen nem hozott békét. Nos, mivel nem fogadták el őt, nem igazán hozhatta el a békét, nem igaz? Ráadásul a Messiás első eljövételének a célja (vagy ahogyan a korai rabbik utaltak rá, az első Messiásnak, József fiának), a Messiás eljövételének a célja nem az volt, hogy békét hozzon, hanem hogy szenvedjen, és meghaljon. A béke a második Messiásnak Dávid fiának az eljövételével, vagy ahogyan az Újszövetség utal rá, a Messiás második eljövetelekor érkezik el. Tehát Jézus messiási mivoltát először is az alapján kell elbírálni, hogy valóban szenvedett-e és

meghalt-e a bűnökért, s azok, akik hittek benne, megigazultak-e és elnyerték-e bűneik bocsánatát. Az Újszövetségben a szemtanúk beszámolóit bizonyosságul szolgálnak arra, hogy Jézus szenvedett és meghalt Izrael bűneiért. Sokan bizonyosságot tettek arról is, hogy a zsidók megkapták és megtapasztalták bűneik bocsánatát a Jézus helyettesítő halálába vetett hiten keresztül. Mind a talmudi judaizmus, mind pedig az Újszövetség egyetért abban, hogy eljön egy Messiás, aki szenved és meghal, s ez megelőzi egy Messiás eljövételét, aki békét hoz. A különbség annyi, hogy az előbbi állítása szerint két különböző Messiásról van szó, míg az utóbbi állítása szerint a kettő egy és ugyanaz a személy, és ő Jesua. Így hát, bár igaz, hogy Jézus nem hozott békét, a Messiás első eljövételének nem is ez volt a célja. Ez tehát nem egy érvényes érvelés Jézus messiási mivolta ellen, mert Jézus újra eljön, és ezúttal békét hoz majd.

C. Teológiai ellenvetések

A rabbinátus előjáróinak Jézussal szemben felhozott teológiai érvelései ismételten mind ugyanazokat a területeket támadták olyannyira, hogy mára ezek sztereotípiákká váltak.

Ezek rendszerint három kérdés köré csoportosulnak: először is, a szűztől való születésre, másodsor Jézus azon állítására, hogy ő Isten Fia, harmadszor pedig arra a tényre, hogy a zsidók hite szerint egy ember nem válhat Istenné. A szűztől való születéssel szembeni ellenvetéseket már megvitattuk, ebben a tanulmányban. Ennek lényege az, hogy milyen Istenben hisz az ember.

Az egyik ellenvetés Jesua azon állításával kapcsolatban, hogy ő Isten Fia így szól: „Az Újszövetség Jézust Isten Fiaként és Messiásként ismeri. A judaizmus viszont nem ismeri el, hogy Istennek lenne egy fia, akit elválasztott és a többi emberi lény fölé helyezett. A zsidó meggyőződés szerint minden ember egyenlő Isten előtt, és egyetlen halandó sem állíthatja, hogy Isten.”

Íme egy példája annak, hogyan ítélik meg Jézus messiási mivoltát tisztán a modern judaizmus alapján. „Jézus nem lehetett a Messiás,” írja a szerző, „hiszen a judaizmus alapján véve nem ismeri el, hogy Istennek egyáltalán lenne fia.” A szerző őszintébb lett volna, ha azt írja, hogy az általa ismert judaizmus, ami a modern judaizmus, nem ismeri el, hogy Istennek lenne fia. A reform judaizmusban már nem is szerepelne a Messiás! A szerző hatásosan figyelmen kívül hagy több évszázadnyi zsidó teológiai magyarázatot, melyek a Messiást igenis Isten Fiának tekintették. Ha a szerző időt fordított volna arra, hogy megnézzze a második zsoltár rabbik általi értelmezését, rájött volna, hogy elhamarkodott kijelentést tett. Az Ószövetség, ami a judaizmus alapja, azt tanította, hogy Istennek lesz egy Fia. Ez a Fiú maga a Messiás. A lényeg nem az, hogy a judaizmus ezt elismeri-e vagy sem. A lényeg az, hogy a Biblia tanítja, s az Ószövetség világosan és egyértelműen tanítja.

Természetesen a zsidók nem hiszik, hogy egyetlen ember is Istenné válhat, s ezért képtelenek elfogadni Jesuát. Először is a tény, hogy az ember nem válhat Istenné nagyon is igaz, és egyetlen ember sem állíthatja magáról azt, hogy Isten. Ez az, ahol a judaizmus félreértelmezi az Újszövetség tanításait. Az Újszövetség soha nem állította azt, hogy Jesua ember volt, aki Istenné lett. Ez tévtanítás, amely ellentmond a judaizmus bármely formájának, a biblikusnak, a rabbinikusnak, vagy másnak, és ellentmond a Messiásba vetett hitnek is. Sem az Újszövetség, sem Jesua nem tanította soha azt, hogy élt olyan ember, aki Isten lett.

Az Újszövetség ennek éppen az ellenkezőjét állítja, Isten vált emberré a názáreti Jézus személyében. Ha Isten emberré lett, ez az ember kétségkívül minden más ember fölött áll. Ő lett az Isten-ember. A judaizmus természetesen nem meri azt állítani, hogy Isten nem válhat emberré, ha akar. A biblikus judaizmus Istene mindenható. Isten mindent megtehet, amit akar. Ha lenne bármi, amit Isten nem képes megtenni, akkor kevesebb lenne Istennél. A tényleges kérdés tehát az, hogy „Úgy döntött-e Isten, hogy emberré lesz?”, nem pedig az, hogy „Képes-e emberré válni”. Az Újszövetség állítása szerint Isten igenis emberré vált. Ámulatba ejtő, hogy hány Jézusról szóló

rabbinikus irat létezik, melyek egyszerűen nem hajlandóak ezzel e kérdéssel foglalkozni, ám ragaszkodnak annak megvitatásához, hogy hogyan válhat az ember Istenné.

A többi gyakori ellenvetés sem a lényegről szól. Az egyik ilyen ellenvetés az a tény, hogy Jesua bűnöket bocsátott meg, pedig ezt csakis Isten teheti meg. Igen, valóban igaz, hogy csakis Isten bocsáthatja meg a bűnöket. Am ha Jesua volt az Isten-ember, az Isten aki emberré lett, a bűnök bocsánata része az Isten-ember tekintélyének.

Egy ehhez hasonló ellenvetés arra a tényre vonatkozik, hogy Jézus a saját nevében tett csodákat. Mindenek előtt elmondhatjuk, hogy Jézus gyakran állította azt, hogy csodáit Isten Lelkének hatalma és tekintélye által tette. Igaz, hogy a próféták is tettek csodákat és Istennek adták a dicsőséget, de hadd ismétljem meg, hogy a Messiás nem egyszerűen ember, s nem is próféta. A rabbinikus elméletek azt tanították, hogy a Messiás – mivel ő maga Isten nevével bír – a saját nevében is képes cselekedni. Ezért játszott a Messiás mindig is olyan kiemelkedő szerepet a rabbinikus teológiában. Ez az oka annak, amiért a zsidó emberek – még mielőtt a modern liberalizmus befészkelte volna magát a judaizmusba -, évszázadokon keresztül folyamatosan várták a zsidó Messiás eljövételét. A Messiásnak olyan tekintélye és olyan hatalma kellett legyen, hogy hatalmas dolgokat vihetett végbe a saját nevében. Jézus azt állította, hogy ő ez a Messiás, tehát valóban képes lehetett arra, hogy a saját nevében vigyen véghez dolgokat. Jézus a saját nevében tette ezeket a dolgokat. S mivel saját nevében tette mindazokat, éppen megerősíti messiási mivoltát nem pedig hiteltelenné tette azt.